

Алтернативни мерки на задържането под стража:

Информираност и сътрудничество за прилагане на общи стандарти

Приложимост на мерките без лишаване от свобода

Кога задържането под стража може да се замени с алтернативна мярка

- Мерки със съгласие на обвиняемия
- Зачитане на презумпцията за невинност (мерките за неотклонение като индикация за вина)
- Доброволно активно поведение: израз на готовност за участие в производството
- Разграничение от мерките, изискващи осъдителна присъда
- Целесъобразност, необходимост и пропорционалност

Ползи от мерките без лишаване от свобода

С какво мерките без лишаване от свобода са по-добри от задържането

- По-малко и по-леки ограничения на основните права на обвиняемия
- По-леко засягане на личната, семейната и социалната сфера на обвиняемия
- По-нисък риск от социална изолация
- Предотвратяване на пренаселеността на местата за задържане
- По-ниски разходи за прилагане

Възможни алтернативи на задържането под стража

Как може да се избегне задържането под стража

- Спиране на наказателното производство с „изпитателен срок“
- Възстановително правосъдие (медиация)
- „Право на гаранция“ или „презумпция за гаранция“
- Максимален срок на задържането
- Подкрепа на вземане на (информирано) решение за задържане
- „Непарична гаранция“: избягване на задържането при обвиняеми, които не отговарят на критериите за алтернативна мярка

Чуждият опит в прилагането на алтернативни мерки

Какви успешни модели се прилагат в други държави

- Програма за гаранция и надзор (Торонто): делегирана дейност, оценка на риска (интервю), покриване на условията за гаранция, надзор с намаляващ интензитет, подкрепа (коефициент на явяване 97,8%)
- Програми за гаранция и надзор (Великобритания): съдействие за получаване на гаранция, осигуряване на жилище (bail hostel), надзор
- Пилотна програма за гаранция и подкрепа (Австралия): жилище, надзор, достъп до програми за подкрепа, правна помощ
- Семейна конференция SONEKO (Австрия): освобождаване от задържане, споразумение с обвиняемия, индивидуален план

Електронно наблюдение

Предимства и рискове

- Алтернатива на задържането или начин на прилагане (задържане в различна среда)
- Техническо обезпечаване и риск от дискриминация
- Подценяване на сериозността на ограничаване на правата на обвиняемия
- Използване като алтернатива на задържане, до което не би се стигнало, ако нямаше алтернатива
- Електронно наблюдение с GPS: повече или по-малко свобода

Заклучение

Алтернативната мярка трябва да е алтернативна

„Още веднъж трябва да се подчертае, че алтернативната мярка може да бъде наречена такава само ако без нея би се стигнало до задържане. В противен случай това не е нищо друго освен разширяване на приложението на мерките за контрол. Алтернативите също ограничават правата на обвиняемия и следва да се прилагат само ако са подходящи, необходими и пропорционални.“

Project partners:

Die Senatorin für
Justiz und Verfassung

**Freie
Hansestadt
Bremen**

INNOVATIVE
PRISON SYSTEMS

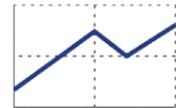
CENTER FOR
THE STUDY OF
DEMOCRACY

Institut für angewandte
Rechts- und Kriminalsoziologie
IRKS

AGENFOR

**European
Strategies
Consulting**